

МОДЕЛЬ УПРАВЛЕНИЯ МАТЕРИАЛЬНЫМИ ПОТОКАМИ В ЛОГИСТИЧЕСКИХ СИСТЕМАХ

АЧКАСОВА Л.Н., кандидат экономических наук, доцент, кафедра менеджмента, Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, ул. Я. Мудрого, 25, г. Харьков, Украина, 61002.

E-mail: lachkas@ukr.net, ORCID: 0000-0002-4519-7789

Аннотация. Расширение взаимоотношений между регионами и государствами является основной из причин усложнения и удлинения цепей материальных потоков. Целью статьи является формирование модели управления материальными потоками с учетом всего спектра информационных потоков, его обеспечивающих.

В работе были использованы следующие методы: проанализирована и синтезирована информация относительно подходов к определению понятия материального потока в логистических системах. С помощью логистического подхода определены составляющие материального потока, которые в полной мере позволяют идентифицировать его.

В статье получила дальнейшее развитие модель управления материальными потоками, которая, в отличие от существующих, учитывает весь спектр информационных потоков, обеспечивающих эффективное управление материальными потоками в логистических системах.

Полученная модель позволяет предприятиям более системно достигать поставленных целей, увеличить скорость движения материальных потоков, обеспечить их качество и эффективность.

Ключевые слова: модель управления, материальные потоки, информационные потоки, методы управления материальными потоками.

УДК 338.45

DOI: 10.30977/ЕТК.2225-2304.2021.37.0.48

ЛОГІСТИЧНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ

ВОДОЛАЖСЬКА Т.О., кандидат економічних наук, доцент, кафедра менеджменту, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, вул. Я. Мудрого, 25, м. Харків, Україна, 61002.

E-mail: tatyana.vodolazhska@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0158-3343

Анотація. У статті розглянуто сучасні напрацювання провідних науковців та вчених у галузі стратегічного логістичного управління з питання розуміння сутності терміна «логістична стратегія» підприємства. Ґрунтовний аналіз відповідної науково-практичної літератури дозволив констатувати, що нині цей напрямок знаходиться на початковому етапі свого розвитку. Цей факт зумовлює відсутність тотожності та спільності поглядів спеціалістів у питанні тлумачення змісту зазначеного терміна,

автори наводять відмінні їх визначення. Наявні розробки в теорії та практиці логістичного менеджменту, включаючи сутність поняття логістичної стратегії, потребують дослідження і доопрацювання.

Основна мета статті – сформулювати визначення поняття «логістична стратегія» шляхом виявлення та упорядкування суттєвих його ознак (таких, кожна із яких необхідна, а всі разом достатні для того, щоб відрізнити даний термін від усіх інших).

Досліджено існуючі тлумачення сутності логістичної стратегії, що застосовуються у сучасній літературі. Вичерпний їх аналіз дозволив дійти до висновку, що водночас із наявними теоретичними напрацюваннями вони мають певні обмеження та недоліки. На підставі застосування базових логічних прийомів (аналіз, порівняння та синтез) виокремлено суттєві ознаки цього терміна за змістом дій та сутнісною визначеністю: сукупність дій, рішень та методів ефективного управління підприємством; довгостроковий стратегічний план (профіль) підприємства у логістичній сфері; управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками; координація, розподіл та ефективне використання ресурсів.

Підґрунтям для формування поняття «логістична стратегія» встановлено: по-перше, включення наведених вище чотирьох суттєвих ознак логістичних стратегій; по-друге, уточнення ознаки стосовно відповідності логістичних стратегій не лише типу корпоративної стратегії, а й бізнес-стратегіям, оскільки вона спрямована на реалізацію її цілей; по-третє, включення ознаки щодо відповідності довгостроковим цілям підприємства; по-четверте, ґрунтування (в тому числі) на визначенні понять «стратегія» та «логістика».

На підставі зазначених вище положень сформульовано сутність поняття логістичної стратегії підприємства, що, на відміну від існуючих, найбільш повно враховує суттєві ознаки цього терміна за його сутнісною визначеністю та змістом дій. Основними відмінностями запропонованого визначення є спільне включення до змісту поняття відповідних складових.

Ключові слова: стратегія, логістика, логістична стратегія, суттєві характеристики логістичної стратегії, логістична діяльність.

Постановка проблеми. Нинішні умови ведення бізнесу в Україні відзначаються досить швидкими постійними змінами та жорсткою конкуренцією. У таких реаліях досягнення стратегічного розвитку суб'єктів господарювання усіх галузей невід'ємно пов'язане із здатністю миттєво адаптуватись до нових умов та конкурентними перевагами підприємств, посилення яких забезпечується розробкою і впровадженням дієвого комплексу стратегій. Поряд із традиційними загальною (корпоративною), діловими (бізнес-стратегіями) та функціональними стратегіями (маркетинговою, управління персоналом, виробничою, фінансовою тощо), сучасні провідні компанії, метою яких є невинний розвиток та продуктивне функціонування, формують в якості функціональної також логістичну стратегію. Її призначенням є управління та підвищення ефективності логістичної діяльності господарств, що в умовах глобалізації зумовлюють необхідність застосування

інструментарію логістичного управління. Тому питання розробки якісної логістичної стратегії, як одного із способів забезпечення довгострокових конкурентних переваг підприємства, дійсно є нагальним та потребує вирішення.

Для формування дієвої логістичної стратегії необхідно перш за все чітко розуміти сутність даного поняття. Тому наразі постає завдання щодо встановлення сучасного розуміння змісту терміна «логістична стратегія» підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вичерпний аналіз науково-практичної літератури у галузі стратегічного логістичного управління [1-12] дозволив констатувати, що нині цей напрямок знаходиться на початковому етапі свого розвитку.

Провідні науковці та вчені (В.О. Шишкін [1], В.С. Редька [2], Н.О. Кондратенко та М.М. Новікова [3], О.О. Кучмєєв [4], І.І. Черленяк і Я.Ю. Агій [5], І.М. Пальчик [6], Ільченко [7], О.М. Тридід та К.М. Таньков [8], Дж. Р. Сток та Д.М. Ламберт [9], О.М. Тимощук, О.В. Мельник, О.А. Сьомін [10]) у своїх публікаціях наголошують на актуальності та необхідності розробки і реалізації логістичної стратегії. Разом з тим у них відсутня єдність поглядів у питанні визначення змісту цього терміна, автори наводять відмінні їх тлумачення. Наявні розробки в теорії та практиці логістичного менеджменту, включаючи сутність поняття «логістичної стратегії» потребують дослідження та доопрацювання.

Наукові джерела [1-12] містять певні розробки стосовно встановлення сутності поняття логістичної стратегії. Так, науковці В.О. Шишкін та Я.Ю. Бахметова у своїй статті наводять визначення логістичної стратегії, якою називають «стратегію підприємницької структури, тобто узагальнену модель дій, необхідних для досягнення довгострокових цілей шляхом координації та розподілу ресурсів» [1, с. 297]. Однак за такої ідеї враховуються лише певні функції управління логістичною діяльністю (координація, розподіл) і не беруться до уваги інші традиційні функції (планування, організація, мотивація, контроль тощо).

Схоже визначення логістичної стратегії сформульовано у праці вченого-дослідника В.С. Редька [2, с. 188]: «сукупність дій, рішень та методів ефективного управління підприємством, а саме: управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками». Таку ідею підтримують і науковці Н.О. Кондратенко та

М.М. Новікова [3, с. 79]. У цілому також погоджуються із таким визначенням автори О.О. Кучмєєв [4, с. 73] та І.І. Черленяк і Я.Ю. Агій [5, с. 186], які у статтях певною мірою уточнили його шляхом зміни формулювання «ефективне управління» на «комплексне управління».

Запропоновані вище тлумачення сутності терміна «логістична стратегія» є досить загальними та не дозволяють однозначно встановити її відповідність (не окреслюють місце логістичної стратегії у загальній системі стратегічного управління підприємством).

У статті І.М. Пальчик [6] наведено тлумачення сутності логістичної стратегії, що включає її спрямованість на розвиток та «зміцнення конкурентних позицій підприємства на ринку» [6, с. 19]: «довгостроковий стратегічний план підприємства у логістичній сфері, що слугує для міжфункціональної і міжорганізаційної логістичної координації і включає побудову цілей та завдань розвитку логістичної системи...».

У монографічному дослідженні Н.Б. Ільченко [7] розглянуто визначення поняття «логістична стратегія», запропоновані вітчизняними та зарубіжними вченими. В результаті їх аналізу сформульовано висновок, що логістична стратегія підприємства:

– по-перше, «формується на часовому (довгострокове планування), стратегічному (взаємозв'язок логістики із корпоративною стратегією), інтегрованому (інтегрування усіх логістичних елементів), економічному (оптимізація руху потоків) та інформаційному рівнях (формування ефективних інформаційних мереж)»;

– по-друге, «за змістом включає в себе цілі, критерії їх досягнення та заходи з раціонального управління та координації поточкових процесів для формування стратегії підприємства»;

– по-третє, «полягає у підтримці корпоративної (маркетингової, операційної) стратегії підприємства»;

– по-четверте, «полягає у зниженні рівня витрат при досягненні максимально можливого рівня задоволення потреб споживачів» [7, с. 19].

Разом з тим у роботі [7] безпосередньо визначення терміна «логістична стратегія» не сформульовано.

У навчальному посібнику О.М. Тридіда та К.М. Танькова [8] логістичною стратегією називають «сукупність певних видів логістичної діяльності та віднесених до них логістичних функцій/операцій, які визначають довгостроковий логістичний профіль підприємства» [8, с. 55]. Однак за своєю суттю види діяльності підприємства не є його стратегією.

У дослідженні Дж. Р. Стока та Д.М. Ламберта наведено досить розгорнуте тлумачення логістичної стратегії та виділено етапність і ключові її елементи: «довгостроковий план дій, що розпочинається з визначення цілей та стратегій обслуговування споживачів, рішення, ... , включає інтегрування восьми ключових елементів (обслуговування споживачів, проектування ланцюгів поставок, стратегії формування мережі, проектування складу і його операцій, управління транспортуванням, матеріальний менеджмент, інформаційні технології, управління організацією та змінами)» [9, с. 651]. Разом з тим не простежується її спрямованість та зв'язок із корпоративною (діловими) стратегією компанії.

У статті О.М. Тимощука, О.В. Мельника та О.А. Сьоміна наведено тлумачення логістичної стратегії на прикладі порту, в якому передбачається врахування певних факторів: «довгостроковий напрям розвитку ... на основі ефективного використання засобів та ресурсів, направлених на досягнення економічного зростання із застосуванням логістичних підходів до управління їх розвитком і врахування умов зовнішнього середовища та внутрішніх можливостей» [10, с. 42]. Однак «напряму розвитку» не конкретизує зміст дій для досягнення зазначених цілей, тому є шляхом (спрямованістю) діяльності, а не стратегією.

Невирішені складові загальної проблеми. Результати вичерпного аналізу напрацювань науковців та практиків у галузі стратегічного логістичного менеджменту дозволили підсумувати:

– по-перше, наявні тлумачення змісту терміна «логістична стратегія» є недосконалими, оскільки містять різні його складові (модель, дії, принципи, методи, рішення, цілі, критерії, заходи тощо);

– по-друге, спостерігається змішування логістичної стратегії з напрямками розвитку, видами логістичної діяльності (логістичними функціями, операціями), заходами тощо.

Формулювання цілей статті – дати визначення поняття «логістична стратегія» шляхом виявлення та упорядкування суттєвих його ознак (таких, кожна із яких необхідна, а всі разом достатні для того, щоб відрізнити даний термін від усіх інших).

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичними засадами розкриття сутності терміна «логістична стратегія» виступають базові логічні прийоми: аналіз, порівняння та синтез.

Для розуміння змісту логістичної стратегії доцільно виокремити суттєві ознаки цього терміна. Процес їх виділення являє собою певний аналіз, результати якого наведено у табл. 1.

Результатом здійсненого дослідження є виділення найбільш суттєвих ознак логістичної стратегії за сутнісною визначеністю та змістом необхідних дій відповідно. Так найбільш суттєвими ознаками провідні науковці вважають такі:

- сукупність дій, рішень та методів ефективного управління підприємством (1-2 ранг);
- управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками (1-2 ранг);
- довгостроковий стратегічний план (профіль) підприємства у логістичній сфері (3-4 ранг);
- координація, розподіл та ефективне використання ресурсів (3-4 ранг).

Для встановлення сутності поняття «логістична стратегія» доцільним є також уточнення змісту термінів «логістика» та «стратегія».

Термін «логістика» у відповідній науковій та практичній літературі до цього часу також не набув однозначного тлумачення. У більшості випадків логістикою називають науку про «оптимальне управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками в економічних адаптивних системах із синергічними зв'язками» [12, с. 11].

На підставі попередніх розробок автора [13, с. 9] під *стратегією* слід розуміти «генеральний напрям, комплексну програму дій організації по досягненню нею стратегічних довгострокових цілей організації. При цьому генеральний напрям – це основний (провідний) шлях діяльності (спрямованість) підприємства; комплексна програма дій – наперед продуманий план діяльності на певний період, який охоплює всі необхідні дії».

Таблиця 1

Аналіз терміна «логістична стратегія» підприємства

Ознаки терміна	Автори та джерела інформації										Ранг
	Шишкін В.О. [1]	Редька В.С. [2]	Кондрагенко Н.О., Новікова М.М. [3]	Кучмєєв О.О. [4]	Черленяк І.І., Агій Я.Ю. [5]	І.М. Пальчик [6]	Ільченко Н.Б. [7]	Трийд О.М., Таньков К.М. [8]	Сток Дж. Р., Ламберт Д.М. [9]	Тимошук О.М., Мельник О.В., Сьомін О.А. [10]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Сутнісна визначеність:</i>											
Узагальнена модель дій	+										
Сукупність дій, рішень та методів ефективного управління підприємством		+	+	+	+				+		1-2
Цілі, критерії їх досягнення та заходи з раціонального управління та координації потокових процесів							+				
Довгостроковий стратегічний план (профіль) підприємства у логістичній сфері						+		+	+		3-4
Сукупність певних видів логістичної діяльності та віднесених до них логістичних функцій/операцій								+	+		
Напрямок розвитку										+	
<i>Зміст дій:</i>											
Досягнення довгострокових цілей та завдань розвитку	+					+					
Координація, розподіл та ефективне використання ресурсів	+					+				+	3-4

При формуванні поняття «логістична стратегія» доцільно дотримуватись такого:

- по-перше, включення наведених вище чотирьох суттєвих ознак логістичних стратегій;
- по-друге, уточнення ознаки стосовно відповідності логістичних стратегій не лише типу корпоративної стратегії, а й бізнес-стратегіям, оскільки вона спрямована на реалізацію її цілей;
- по-третє, включення ознаки щодо відповідності довгостроковим цілям підприємства;
- по-четверте, ґрунтування в тому числі на визначенні понять «стратегія» та «логістика».

На підставі визначених вище положень під *логістичною стратегією* пропонується розуміти головний напрям та комплексну програму дій і рішень, спрямованих на управління та раціональне використання матеріальних, інформаційних та фінансових потоків відповідно до довгострокових цілей і бізнес-стратегії підприємства.

Висновки. Таким чином, у дослідженні уточнено та сформульовано поняття логістичної стратегії підприємства, що, на відміну від існуючих, найбільш повно враховує суттєві ознаки цього терміна за його сутнісною визначеністю та змістом дій. Основними відмінностями запропонованого визначення є спільне включення до змісту поняття таких складових, як: 1) головний напрям та комплексна програма дій і рішень (за своєю суттю); 2) спрямованість на управління та раціональне використання матеріальних, інформаційних та фінансових потоків; 3) відповідність довгостроковим цілям і бізнес-стратегіям підприємства.

Література

1. Шишкін В.О., Бахметова Я.Ю. Перспективи використання логістичної стратегії як умова забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Modern Economics*. 2019. № 14. С. 296-300. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-46](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-46).

2. Редька В.С. Сутність та основні види логістичних стратегій та їхнє місце у системі управління підприємством. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія Логістика*. 2012. № 735. С. 187–191. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/16034/1/27-Redka-187-191.pdf>

3. Кондратенко Н.О., Новікова М.М. Побудова логістичної стратегії підприємств. *Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка*. 2014. № 717. С. 78-81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchu_es_2014_717_18
4. Кучмєєв О. О. Особливості побудови стратегії управління логістичною системою торговельного підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 20 (Ч. II). С. 72-75. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/16.pdf
5. Черленяк І.І., Агій Я.Ю. Побудова ефективної стратегії управління логістичною системою фірми як джерело конкурентних переваг. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Економіка*. 2016. № 1. С. 184-190. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2016_1_32
6. Пальчик І.М. Формування логістичної стратегії підприємства у сучасних умовах господарювання. *Ефективна економіка*. 2014. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3575>
7. Ільченко Н.Б. Логістичні стратегії в торгівлі: монографія. Київ: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. 432 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/ebee6b4b3d12d4cd18180f0f18338a1a.pdf>
8. Тридід О.М., Таньков К.М. Логістичний менеджмент: навч. посіб. Харків: Інжек, 2005. 224 с.
9. Stock J. R., Lambert D. M. Strategic Logistics Management. New York: McGraw-Hill / Irwin Professional Publishing, 2001. 872 p.
10. Тимощук О.М., Мельник О.В., Сьомін О.А. Формування логістичної стратегії підприємств водного транспорту. *Економіка та держава. Економічні науки*. 2018. № 3. С. 40-44. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/10.pdf
11. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: підручник. Львів: Інтелект-Захід, 2004. 414 с.
12. Аляб'єва О.М. Теоретичні основи формування сутності поняття "логістика" та "логістичне управління". *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. № 8(1). С. 5-7. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8\(1\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8(1)_3).
13. Криворучко О.М., Водолажська Т.О. Формування стратегій управління персоналом підприємства: монографія. Харків: ХНАДУ, 2014. 188 с.

References

1. Shyshkin, V., Bakhmetova, Y. (2019). Perspektyvy vykorystannia lohistychnoi stratehii yak umova zabezpechennia konkurentospromozhnosti pidpriemstva [The Perspectives of the Logistics Strategy Use as the Condition of Enterprise's Competitive Ability Providing]. *Modern Economics - Modern Economics*, 14, 296-300 DOI: <https://doi.org/10.31521/modecon>. [in Ukrainian].

2. Redka, V.S. (2012). Sutnist ta osnovni vydy lohistychnykh stratehii ta yikhnie mistse u systemi upravlinnia pidpriumstvom [The essence and main types of logistics strategies and their place in the enterprise management system]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhniky»*. Seriya: Lohistyka - Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series: Logistics, 735, 187–191. Retrieved from: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/16034/1/27-Redka-187-191.pdf> [in Ukrainian].

3. Kondratenko, N.O., Novikova, M.M. (2014). Pobudova lohistychnoi stratehii pidpriumstv [Construction of logistics strategy of enterprises]. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu. Ekonomika - Scientific Bulletin of Chernivtsi University. Economy.* 717, 78-81. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvchu_ec_2014_717_18 [in Ukrainian].

4. Kuchmieiev, O.O. (2018). Osoblyvosti pobudovy stratehii upravlinnia lohistychnoiu systemoiu torhovelnogo pidpriumstva [Features of building a management strategy for the logistics system of a trading company]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University.* 20, 72-75. Retrieved from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/16.pdf [in Ukrainian].

5. Cherleniak, I.I., Ahii, Ya.Iu (2016). Pobudova efektyvnoi stratehii upravlinnia lohistychnoiu systemoiu firmy yak dzherelo konkurentnykh perevah [Building an effective strategy for managing the logistics system of the firm as a source of competitive advantage]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnogo universytetu. Ser.: Ekonomika - Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Ser.: Economics.* 1, 184-190. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2016_1_32 [in Ukrainian].

6. Palchyk, I.M. (2014). Formuvannia lohistychnoi stratehii pidpriumstva u suchasnykh umovakh hospodariuvannia [Formation of the logistics strategy of the enterprise in modern business conditions]. *Efektivna ekonomika - Efficient economy.* 11. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3575> [in Ukrainian].

7. Ilchenko, N.B. (2016). Lohistychni stratehii v torhivli [Logistics strategies in trade]. Kyiv: KNTEU. Retrieved from: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/ebee6b4b3d12d4cd18180f0f18338a1a.pdf> [in Ukrainian].

8. Trydid, O.M., Tankov, K.M (2005). Lohistychnyi menedzhment [Logistics management]. Kharkiv: Inzhnek [in Ukrainian].

9. Stock, J. R., Lambert, D. M. (2001). Strategic Logistics Management. New York : McGraw-Hill / Irwin Professional Publishing [in English].

10. Tymoshchuk, O.M., Melnyk, O.V., Somin, O.A. (2018). Formuvannia lohistychnoi stratehii pidpriumstv vodnoho transportu [Formation of logistics strategy of water transport enterprises]. *Ekonomika ta derzhava. Ekonomichni nauky - Economy and state. Economic sciences.* 3, 40-44. Retrieved from: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/10.pdf [in Ukrainian].

11. Krykavskiy, Ye.V. (2004). Lohistyka. Osnovy teorii [Logistics. Fundamentals of theory]. Lviv: Intelkt-Zakhid [in Ukrainian].

12. Aliabieva, O.M. (2016). Teoretychni osnovy formuvannia sutnosti poniattia "lohistyka" ta "lohistyчне upravlinnia" [Theoretical bases of formation of essence of concept "logistics" and "logistics management"]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: International Economic Relations and the World Economy.* 8, 5-7. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8\(1\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8(1)_3) [in Ukrainian].

13. Krivoruchko, O.M., Vodolazhska, T.O. (2016). Upravlinnya personalom pidpriemstva [Personnel management of the enterprise]. Kharkiv: HNADU [in Ukrainian].

LOGISTICS STRATEGY OF THE ENTERPRISE: THE ESSENCE OF THE CONCEPT

VODOLAZHSKA T., Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor, Department of Management, Kharkiv National Automobile and Highway University, Ya. Mudrogo str., 25, Kharkiv, Ukraine, 61002.

E-mail: tatyana.vodolazhska@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0158-3343

***Abstract.** The article considers the current achievements of leading scientists and scholars in the field of strategic logistics management on the understanding of the essence of the term "logistics strategy" of the enterprise. A thorough analysis of the relevant scientific and practical literature revealed that this area is at an early stage of its development now. This fact causes the lack of identity and common views of experts in the interpretation of the meaning of this term, the authors provide different definitions. Existing developments in the theory and practice of logistics management, including the essence of the concept of logistics strategy need research and refinement.*

The main purpose of the article is to formulate the definition of logistics strategy by identifying and streamlining its essential features (the ones each of which is necessary, but all together are sufficient to distinguish this term from all the others).

The existing interpretations of the essence of logistics strategy used in modern literature are studied. Their exhaustive analysis allowed us to conclude that, along with the available theoretical developments, they have certain limitations and shortcomings. Based on the application of basic logical techniques (analysis, comparison and synthesis), the essential features of this term are identified with regard to the content of actions and essential certainty: a set of actions, decisions and methods of effective enterprise management; long-term strategic plan (profile) of the enterprise in the logistics sphere; management of material, information and financial flows; coordination, allocation and efficient use of resources.

The basis for the formation of the concept of logistics strategy is established: firstly, the inclusion of the above four essential features of logistics strategies; secondly, clarification of the feature regarding the compliance of logistics strategies not only with the type of corporate strategy, but also with business strategies, as it is aimed at achieving its goals; thirdly, the inclusion of a sign of compliance with the long-term goals of the enterprise; fourthly, basing on (among others) the definition of strategy and logistics.

Based on the above provisions, the essence of the concept of logistics strategy of the enterprise is formulated, which, in contrast to the existing ones, most fully takes into account the essential features of this term in its essential definition and content of actions. The main differences of the proposed definition are the joint inclusion of the concept of the relevant components in the content.

Key words: strategy, logistics, logistics strategy, essential characteristics of logistics strategy, logistics activities.

ЛОГИСТИЧЕСКАЯ СТРАТЕГИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ: СУЩНОСТЬ ПОНЯТИЯ

ВОДОЛАЖСКАЯ Т.А., кандидат экономических наук, доцент, кафедра менеджмента, Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, ул. Я. Мудрого, 25, г. Харьков, Украина, 61002.

E-mail: tatyana.vodolazhska@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0158-3343

Аннотация. Исследованы существующие толкования сущности логистической стратегии, применяемые в современной литературе. На основании применения базовых логических приемов (анализ, сравнение и синтез) выделены существенные признаки этого термина по содержанию действий и сущностной определенностью.

На основании разработанных в статье положений уточнена сущность понятия логистической стратегии предприятия, которая, в отличие от существующих, наиболее полно учитывает существенные признаки этого термина по его сущностной определенности и содержанию действий. Основными отличиями предложенного определения является совместное включение в содержание понятия соответствующих составляющих.

Ключевые слова: стратегия, логистика, логистическая стратегия, существенные характеристики логистической стратегии, логистическая деятельность.

УДК 681.45

DOI: 10.30977/ЕТК.2225-2304.2021.37.0.60

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В СИСТЕМІ «БЕРЕЖЛИВОГО» УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ

КУДРЯВЦЕВА О. В., кандидат економічних наук, доцент, кафедра менеджменту, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, вул. Я. Мудрого, 25, м. Харків, Україна, 61002.

E-mail: KseniaKydr@ukr.net, ORCID: 0000-0001-6488-1941

Анотація. Система управління людськими ресурсами є динамічною та вимагає трансформації з урахуванням зміни зовнішніх і внутрішніх умов, цілей і завдань організації. Мета є основою, яка визначає напрямок і характер поведінки об'єкта